

VONDT OG VANSKELIG, SEKSUELLE OVERGREP 1. – 4.TRINN

SKJERMEN VISER:	1 TIMEN:
Istedenfor å bruke Livet&Sånn til dette temaet kan dere gjerne bruke Kroppen min eier jeg / 1.-4. trinn / Jeg vet. De bruker de samme filmene som vi, men har også fått lov å bruke illustrasjonene fra filmene slik at barna kjenner igjen bildene fra filmen når de skal snakke om det som skjedde der. Det er et godt materiell, med nok å ta av til å jobbe med temaet på en god måte. Vårt innhold ble laget før Jegvet.no kom med sitt materiell. Vi lar det ligge her. Dere kan eventuelt supplere med noe av det om dere vil. Men ikke lag for lange økter med dette temaet, ta det heller igjen flere ganger.	
	Introduser temaet til elevene: <i>I denne timen skal vi lære litt om noe som de fleste barn slipper å oppleve. Vi skal lære om seksuelle overgrep. Alle må å vite hva dette er og at det ikke er lov. Det er fordi de som opplever slike ting må få sjansen til å si fra til noen av oss voksne, slik at vi kan få det til å stoppe. For ingen barn skal måtte oppleve seksuelle overgrep.</i> <i>Vi skal vi se to episoder av "Kroppen min eier jeg" i dag, og etter det skal vi jobbe med andre ting.</i> <i>Det er viktig å snakke om sånne ting, derfor skal vi ha denne timen. Når vi ser filmene vil noen kunne kjenne seg igjen eller vite om noen som har det sånn. Da er det fint å kunne snakke om det og vi vil gjerne høre på alle som har noe å fortelle. Men vi forteller til voksne etter timen, i friminutt eller en annen gong og ikke mens klassa hører på.</i> Se NRK Super - Tema - Overgrep
 Kva betyr det at kroppen din er din?	Se på bilda og snakk sammen i klassa: Her kommer nok barna med mange innspill, men minn om at foreldre og andre av og til må få hjelpe med nødvendige ting, og at barn ikke alltid kan bestemme alt over kroppen selv.
	Her er jo svaret nei, men mange barn vil føle på plikt til å la andre få klemme. Og så er det viktig å få fram at de fleste liker å få en klem av noen man er glad i. Kroppskontakt kan være veldig bra for oss når den er god og trygg for begge.
	Filmen her bruker «tissen-leker» eller «tissen-ting» som ord på seksuelle overgrep. De fleste barn vil likevel kunne ordet sex eller «sexe». Det viktigste å få fram her at voksne aldri har lov å gjøre sex-ting med barn.
Se NRK Super - Tema - Overgrep og snakk sammen om spørsmåla:	
	• Hva var den boka med løve på? • Hvem vet om disse lovene alle skal følge? • Fie likte godt når onkelen lekte med henne, men så forandra han seg. Hva var det han gjorde? • Onkelen visste at det han gjorde med Fie ikke var lov, hvorfor tror du han sa det måtte være hemmelig? (alle voksne vet at dette er strengt forbudt, og det visste nok onkelen også). • Hvordan hadde Fie det nå? Hva kan hun gjøre? (Fie hadde det veldig vondt inni seg. Barn har alltid lov å fortelle om slike ting til voksne. Kanskje kan hun snakke med mamma eller pappa?).

	Fie opplevde at onkelen gjorde dette med henne. Men det er viktig å vite at sånne ting også kan skje på nettet. Guten på bildet kan ikke vite heilt sikkert hvem han snakker med. Og denne kan være en voksen som vil lure han til å gjøre noe ulovlig som kan bli vondt og vanskelig. Derfor bør barn aldri vise bilde av seg selv til noen de ikke vet hvem er, og heller ikke møte dem – selv om de virker veldig snille!
Avrund timen: Nå har vi sett to små filmer som handler om seksuelle overgrep. Det er helt ulovlig for voksne å gjøre tissen-ting med barn og alle voksne vet at det ikke er lov. Når dette likevel skjer av og til, sier gjerne den som gjør slikt at barna ikke kan fortelle det til noen. Det gjør de for å beskytte/passe på seg selv, ikke for å beskytte/passe på barnet. Se gjerne filmen om alarmtelefonen som ligger lenger nede på sida.	
	Husker dere at vi så filmene om seksuelle overgrep? Om Fie og onkelen, og voksne som ville gjøre tissen-ting med barn selv om de vet at det ikke er lov? Nå skal vi se to episoder til, og etterpå skal vi jobbe med (det du har planlagt å gjøre etterpå). Se neste episode: NRK Super - Tema - Overgrep
 • Hvorfor var det ikke så lett for Fie å få onkelen til å stoppe? • Hva skjedde når Fie fortalte til mamma likevel?	Her kan det være fint å forklare barna at de som gjør seksuelle overgrep mot barn også ofte er snille og gode til vanlig. Da blir det ekstra vanskelig for barn å si fra til andre, for de kan bli bekymra for hva som vil skje med den voksne som gjør dette ulovlige – eller med andre i familien. Men voksne som gjør slikt kan få hjelp til å slutte med det om man sier fra.
Se siste episode: NRK Super - Tema - Overgrep	
 • Hvorfor er det aldri barnet sin skyld når voksne vil gjøre tissen-ting? • Maiken er ungdom, har hun lov til å gjøre tissen-ting med barn da? • Hva skjedde når Orak fortalte om det til pappa? • Hvorfor er det ikke alltid nok å fortelle det til 1 voksen?	• Hvorfor er det aldri barnet sin skyld når voksne vil gjøre tissen-ting? (fordi voksne alltid har ansvaret uansett) • Maiken er ungdom, har hun lov til å gjøre tissen-ting med barn da? (nei, ikke ungdommer og heller ikke andre barn) • Hva skjedde når Orak fortalte om det til pappa? • Hvorfor er det ikke alltid nok å fortelle det til 1 voksen? (Ikke alle voksne forstår hva barnet forteller, og at dette er noe de må gjøre noe med. Derfor er det viktig å prøve igjen med en ny voksen som forstår bedre.)
 Barn har alltid lov å fortelle det som er sant!	Oppsummer med elevene før neste aktivitet: Nå har vi sett fire filmer om seksuelle overgrep. Det er vondt å tenke på at noen barn opplever slike ting med voksne som de kanskje også er glad i eller avhengig av. De fleste slipper heldigvis å oppleve sånt, for nesten alle voksne synes dette er helt forferdelig å gjøre mot barn, og vil aldri gjøre sånt. De som gjør sånt trenger hjelp til å klare å la være. Sann hjelp finnes. De barna som opplever seksuelle overgrep trenger hjelp til å få det til å stoppe, og hjelp til å forstå at det ikke er deres skyld at det skjedde – uansett hva! Derfor må alle barn som får høre, om eller opplever seksuelle overgrep, fortelle det til en voksen de stoler på.
	Se gjerne denne til slutt i dag også: Alarmtelefonen for barn og unge - 116 111 - Barn - YouTube Og minn om at barnet i tillegg til å ringe eller chatte med alarmtelefonen, også kan fortelle til voksne på skolen, til helsesjokepleiar eller til noen hjemme. Velg en aktivitet resten av timen der elevene jobber på plassen sin og du har mulighet til å gå litt rundt og sjekke tilstanden deres. Kanskje gir noen tegn til å trenge en prat eller litt omsorg.